

MINĖJIMAS

Lenkija atmetė Lietuvos pasiūlymą ištirti pasienio įvyki 1938 m.

VINIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LVI METAL 61 (1,038) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1940 KOVO-MARCH 14 D.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Vienas karas pasibaigė Kas džiaugiasi Anglų būdas Užsirašykime lietuviams

PIJUS BUKAINAITIS

Suomijos karas pasibaigė. Sovietai gavo, ko norėjo. Dar daugiau, negu norėjo. Gal dabar jie džiaugiasi, kad būdami milžinai, įveikė mažulę Suomiją. Gal palieps ir visai šaliai džiaugtis.

Kaip džiaugsis tūkstančiai tų motinų, kurių užauginti sūnūs padėjo savo galvas dėl politikierių joms neaiškių užmačių — galime numanyti. Kaip džiaugsis šimtai ir tūkstančiai suaugusių vyrų, kurie neteko rankų, kojų, ar sveikatos visiškai ne dėl savo kaltės — ir gi galime įspėti...

Labai gerai, kad karas pasibaigė. Bet milijonų kartų būt buvę geriau, jei jis būtų neprasižėjęs.

Kartą iš laivo iškrito į jūrą keleivis. Sėdėdamas ant dėnio anglas ramiai žiūrėjo į skęstantį žmogų. Išbėgusi iš kajutos moteris keičėvė sušuko: "Kodėl tamsta negelbi to žmogaus?"

— Aš nėsū dar su juo supažindintas, — atsakė anglas. Tai toks tikro anglo būdas.

Chamberlainas — tikras anglas.

Kol suomiai stebino visą pasaulį savo narsumu, angliai ir visoki Tautų Sąjungos nariai smalsiai į juos žiūrėjo, lyg sakytum: "Muskitės, muskitės! Mums naujais patirti, kaip veikia naujas ginklai ir įvairios įsitvirtinimo linijos!"

O kai suomiai, negalėdami ilgiau atsilaukti, pradėjo tartis su Sovietais apie taiką, Chamberlainas garsiai sušuko: — Anglija su Prancūzija turi prirengti 50,000 kariuomenę Suomijai gelbėti. Tik išsiol tos pagalbos Suomija nepareikalavo.

Tai toks tikro anglo būdas.

Šios šalies politikieriai suka galvas, ar prezidentas Roosevelt kandidatuos į trečiąją tarnybą, ar ne. Ikišol buvo įsigyvenusi tradicija, kad prezidentas netarautų ilgiau, kai dvi tarnybas. Dėl mandagumo visomet būvo nominuojamas esantis prezidentas antrajai tarnybai. Antru kartą neišrinktas jautėsi negarbingai baigęs savo karjerą.

Jei dabartinis prezidentas kandidatuos į trečiąją tarnybą ir būtų išrinktas, susidarytų precedentas visiems būsimiems prezidentams slmektis į dvylikos metų prezidentavimą. O jei dabar pralaimėtų, — negarbingai baigtųsi taip sugabaus prezidento karjera.

Tik rodosi, kad dėl šio klausimo pats prezidentas mažiau suka savo galvą, negu politikieriai, kurie niekad nebus prezidentais.

Artinasi gyventojų surašėjimas (cenzas). Valdžios paskirti cenzininkai vaikščios po namus ir kiekvieno gyventoją klaus apie 60 klausimų, į kuriuos reikės teisingai atsakyti. Už neatsakymą, ar melavimą bus baudžiama kalėjimu.

Mums, lietuviams, svarbu užsirašyti gimimais lietuvoje.

ANGLIJOS SOSTINĖ NESIDŽIAUGIA IŠ PASIBAIGUSIO SUOMIJOS KARO

Bijomasi Rusijos su Vokietija išgalėjimo Skandinavijoj ir sumažėjimo alijantų įtakos Balkanuose

LONDON, kovo 13 d. — Londonas papratęs džiugauti, kuomet bet kurioje pasaulio dalyje įvyksta taika. Tik dėl Suomijos su Sovietais pasirašytos taikos čia nerodoma jokio džiaugsmo. Valdiškuose sluoksniuose tylima. Stambios laikraščių antraštės miniose sukėlė tik nustebeimą ir apsvylimą.

Bendrai manoma, kad ši taika tikrai sustiprins Rusijos ir Vokietijos išgalėjimą Skandinavijoje, apsaugos vokiečių šiaurinį sparną nuo alijantų ir sudarys nepalankią Anglijai su Prancūzija atmosferą Rusijoje ir Balkanuose.

Svetimose atstovybėse kalbama, kad Suomija susilaukė tokio pat likimo, kaip ir alijantai — užtariamose Čekoslovakijoje, Lenkija ir Austrija. Suomijos pralaimėjimai dar daugiau pakenks alijantų prestižui Balkanuose, negu visų pirmesniųjų trijų valstybių žlugimas.

JAPONIJOS PREKYBOS ATSTOVAS PIETŲ AMERIKOJE

LIMA, Peru Respublika. — Japonijos importierių ir eksportierių sąjungos vedėjas Saburo Nango atvyko iš Čilės į Lima sustiprinti prekybos santykius tarp Peru Respublikos ir Japonijos imperijos.

KANADA GAMINS TNT

OTTAWA, Kanada. — Be kitų diktuvų karo medžiagai gaminti, netrukus bus atidarytas naujas, už 20 milijonų dolerių statomas fabrikas gaminti sprogtančią medžiagą TNT.

Nauja karo aviacijos šaka Canadian Air Force padidino savo personalą. Dabar yra 2,400 karininkų ir 28,000 lakūnų. Prieš karą buvo tik 190 karininkų ir 1,115 lakūnų.

NELAIMĖS JOROSE NESILIAUJA

AMSTERDAM, Olandija. — Užbėgęs ant povandeninės minos laivas Amor, 2,325 t. talpos, nuskendo netoli Hinder švyturio. Minos apgadintas Graikijos laivas Niritos, 3,854 t. talpos, nuvilktas į Anglijos uostą. Nuo karo pradžios jūrose nuskendo 416 laivų.

VIESULA UŽMUŠĖ 14 ŽMONIŲ

SHREVEPORT, La., kovo 13 d. — Perėjusi vakar per Louisianą valstybę viesula užmušė keturiolika žmonių ir sužeidė 16. Gubernatorius paskelbė karą stovį, kad apsaugoti miesto namus nuo apiplėšimo. Elektros laidos nutrauktos. Visur tamsa.

TAIKA LABAI DŽIUGINA VOKIEČIUS; BUS STIPRINAMAS VAKARŲ FRONTAS

Vokiečių tauta užjautė suomiams, bet dabartinėse sąlygose negalėjo jū nei užtarti, nei gelbėti

BERLIN, kovo 13 d. — Vokietijos valdiškuose sluoksniuose kalbama, kad Rusijos su Suomija karo užbaigimas esąs vokiečių diplomatijos nuopelnas. Šio karo užbaigimo svarba tuo tarpu dar pilnai neįvertinta, bet jau aiškiai jaučiama, kad su šiuo karu pasibaigė Vokietijos rūpestis dėl gresiančio karo kitame fronte. Aiškus smūgis alijantų prestižui tikrai džiugina vokiečius.

Rusų su Suomiais karas nebuvo populiarus vokiečiams, kurie užjaucia suomiams ir atsimena, kad ne kas kitas, kaip tik Vokietijos kareiviai padėjo suomiams atgauti iš Rusijos savo nepriklausomybę 1918 metais. Be to, karas šiaurėje tikrai kenkė Vokietijos politiniams planams. Rusija, kariuodama su Suomija, negalėjo pilnai vykdyti visų prekybos su Vokietija sutarčių, kas žymiai sunkino Vakarų Frontu aprūpinimą. Taip pat buvo prišibijoma, kad reikmenų gavimas iš Skandinavijos gali būti nutrauktas.

Dabar tos visos kliūtys išnyko.

PENKIOLIKA MĖNESIŲ UŽ PASPORTĄ

NEW YORK. — Rusijoje gimes Amerikos pilietis Isaias Litvakoff nuteistas penkiolikai mėnesių kalėti už klatingą Jungtinių Valstybių pasporto gavimą.

Jis yra trečiasis iš apkaltintųjų už suklastavimą įrodymų reikalaujant paso. Ankačiau nuteistas keturiems metams kalėti Earl Browder ir dviem metam Welwel Warszower.

VAKARŲ FRONTE RAMU

PARIS, kovo 13 d. — Vakarų frontas tebėra lyg ir sustingęs. Prancūzų ir vokiečių kariuomenės štabų pranešimuose nurodoma, kad "visame fronte ramu."

Niekas negali tikrai pasakyti, kada fronte pasibaigs tykla.

Vokietijos kaimynės Belgija, Olandija ir Šveicarija stiprina savo ginkluotą pajėgas, bijodamos, kad jų žemė netaptų svetimųjų kariuomenių kautynių lauku. Nors jos yra pasiskelbusios neutraliomis ir kariaujančios valstybės pasio suomiams atgauti iš Rusijos savo nepriklausomybę 1918 metais. Be to, karas šiaurėje tikrai kenkė Vokietijos politiniams planams. Rusija, kariuodama su Suomija, negalėjo pilnai vykdyti visų prekybos su Vokietija sutarčių, kas žymiai sunkino Vakarų Frontu aprūpinimą. Taip pat buvo prišibijoma, kad reikmenų gavimas iš Skandinavijos gali būti nutrauktas.

LENKAI VERKĖ MADISON SQUARE SALĖJE

NEW YORK, kovo 13 d. — Vakar susirinko į didžiulę Madison Square salę, kaip spėjama, arti 16,000 lenkų protestuoti prieš Lenkijos okupantus. Tikėtasi daug gausesnio susirinkimo.

Minios nuotaika buvo tikrai patrijotinga. Stengtasi parodyti, kad čia susirinko ne pavergtos, tik sužeistos tautos dalis. Pakeliant vėliavą ir giedant tautos himną minia garsiai verkė.

Ilgai laukta pilietybė

BROOKLYN, N. Y. — Paveikslių piešėjas Boris Luban gavo antruosius pilietybės popierius tik už penkiolikos metų po išsiėmimo pirmųjų popierių.

SUOMIJOS KARAS JAU PASIBAIGĖ TAIKOS SUTARTIS PASIRASYTA

Suomiai priėmė Sovietų diktuojamas sunkias sąlygas. Viborgas ir Hango teko rusams

MASKVA, kovo 13 d. — Šį rytą Sovietai oficialiai paskelbė pasirašytą taikos su Suomija sutartį, kuri baigia pusketvirtjo mėnesio karą ir atiduoda Sovietams suomių apsigynimo bastionus prie Baltijos ir Arktiko jūrų ir įjungia į milžinišką Sovietų Sąjungos teritoriją visą sustiprintą Karelijos Šsmauką, kur po sumnyio- tals sniegais gulį nesuskaitomi suomių ir rusų kareivių lavonai.

Ši sutartis turi būti užtvirtinta per tris dienas. Karo veiksmai baigiasi trečiadienio perpiete (4 val. ryte, New Yorko laiku).

Už tą visa Suomija gauna taiką, aštuonis milijonus suomiškų markių metinės nuomos per 30 metų už Hango tvirtovę ir Petsamo apskrities paliuosavimą.

Suomija netenka:

1. Visos Karelijos Šsmau-

kos ir aplaužytos Mannerher- ryta Sovietai oficialiai paskel- mo Linijos. 2. Šoviniams sugriauto Vibor- go miesto ir užtakos prie jo. 3. Visų krantų prie Europos didžiausiojo ežero Ladoga. 4. Jūrų bazės Hango su pu- siausaulio dalimi, už kurią gaus metinės nuomos aštuonis mili- jonus markių per trisdešimt metų. Čia rusai įsikurs karo bazes.

5. Didelio teritorijos gaba- lo šiaurės rytuose „su Kuola- jaervi. 6. Srednij ir Rybačij pu- siausaulių dalių tolimoje šiau- rėje. 7. Kai kurių salų Suomijos už takoje.

8. Teisių laikyti šiaurėje ka- ro didesniuosis karo laivus, nardomasias valtis ir lėktuvus. Be to Suomija turi leisti Ru- sijai skersai savo teritoriją pastatyti geležinkelį ir laisvą tranzitą į Norvegiją.

SOVIETAI TUŠTINA BATŪMO MIESTĄ, PRISIBLJOMA PAVOJAJUS IŠ PIETŲ

Turkija sako, kad nėsū jokios priežasties karui su Sovietais. Bet šalis pilnai prisirengusi karui

ANKARA, Turkija, kovo 13 d. — Anot gautų iš Kaukazo ži- nių, Sovietų vyriausybė liepė iškraustyti iš Batūmo visas mo- teris ir vaikus.

Batūmas — svarbus miestas, su uostu prie Juodųjų Jūrų, kur sukuopta svarbiausia žiba- linių gaminių prekyba. Jo apy- linkėse yra didžiausi naftos šaltiniai.

Visa apskritis netoli Tur- kijos sienos. Karui kilus, Batū- mas gali būt subombarduotas iš Turkijos pasienio baterijų. Nėra abejojimo, kad alijantų karo lėktuvai pirmiausia pultų kai ptik Batūmą ir jo žibali- nius šaltinius. Tas būtų skau- džiausias smūgis viso karo ei- gai.

Pasienuose tarp Turkijos ir Sovietų laikoma tik po keletą kareivių. Abi šalys stengiasi išvengti mažiausių susikirtimų, galinčių sukelti tarptautinius nesustipratimus.

Turkijos karo vyriausybė at- liko visą eilę posėdžių, kuriuo- se buvo aptarta visi šalies gy- nimio ir bendravimo su alijan- tais klausimai, kurie būvę iš- sprestū "patenkinančiai."

Turkų vyriausybė sako, kad nėsū jokių priežastijų kariauti su Sovietų Sąjunga. Jie tiki- si, kad Stalinas ir gi supran- ta, kaip dideli pavojai kiltų, jei Rusija pultų Balkanus, ar Artimuosius Rytus.

MOKYS NIKARAGIEČIUS OKININKAUTI

MANAGUA, Nikaraga. — Prezidentas Anastasio Somoza paskelbė, kad netoli sostinės Managua bus įkurta didelė žemdirbystės mokykla, kurio- je bus mokomi Nikaragos gy- ventojai ūkininkauti. Moky- tojai kviečiami iš Jungtinių Valstybių ir iš kitų šalių. Prezidentas sako, kad jis as- meniškai rūpinsis ir skatins vyriausybę gerinti Nikaragos ūkius.

RUSŲ NUOSTOLIAI LABAI DIDELI

STOCKHOLM. — Kalbama, kad rusai dar nebūtų taikęsi su Suomija, jei nebūtų turėję tiek daug nuostolių. Apskai- čiuojama, kad per keturioli- kos savaitių karą rusai nete- ko tarp 300,000 ir 400,000 kareivių.

ARTINASI TERMINAS MOKESCĖJAMS

WASHINGTON. — Paskuti- nė diena sumokėti federalinius mokesčius nuo pajamų — atei- nantis penktadienis. Mokesčių blankai turi būt išsiūti prieš vidurnaktį. Pažymėti pašte vokai po vidurnakties bus lai- komi pavėluotais.

LAIVYNAS GAUS \$654,902,270

WASHINGTON. — Zemieji Parlamento Rūmai užgyrė ir įteikė Senatui bilių įgaliojant Jungt. Valstybių išdą išmokėti karo laivynui \$654,902,270 pa- didinti jūrų jėgas 22 karo lai- vais ir 1,011 lėktuvais.

NUTEISTI TRYS AIRIŲ SUKILELIAI

DUBLIN, kovo 13 d. — Spe- cialus kriminalinis teismas va- kar pasmerkė dvylikai metų kalėti tris Airių Respublikos Armijos narius už apiplėšimą Phoenix Parke arsenalo ir pa- grobimą milijono šovinių gruodžio 25 d.

ANGLIS UŽGRIUVO TEVĄ SU VAIKAIS

HAZARD, Ky. — Vietos gy- ventojas Luther Huff turėjo nuosavą anglio kasyklėlę, iš kurios prisikasdavo anglio. Va- meniška rūpinis ir skatins vyriausybę gerinti Nikaragos ūkius. HAZARD, Ky. — Vietos gy- ventojas Luther Huff turėjo nuosavą anglio kasyklėlę, iš kurios prisikasdavo anglio. Va- meniška rūpinis ir skatins vyriausybę gerinti Nikaragos ūkius.

RIBENTROPAS NIEKO NELAIMĖJO ATSLILANKĖS ITALIJOS SOSTINĖJE

Vokietijos užsienio reikalų ministras buvo labai šaltai priimtas Vatikane

ROMA. — Vokietijos Užsie- nio Reikalų Ministro Ribben- troपो atsilankymas Italijoje nesukėlė jokio entuziazmo. Jis grįžo į Vokietiją, kaip sa- koma, su tuščiomis rankomis. Spauda kalba apie draugavi- mąsi su Vokietija tik tiek, kiek kalbėjo ir Ribbentropū neat- silankius.

Vatikano sluoksniuose pa- reikšta, kad popiežius ir kiti bažnyčios viršininkai turėjo progos aiškiai pasakyti savo nepasitenkinimą nacių politi- ka.

Visoje Vatikano istorijoje dar nė vienas diplomatas ne- buvo taip šaltai priimtas, kaip Ribbentropas. Popiežiaus se- kretoriaus kardinolo Maglieno su kitais aukštais dvasininkais pasišalinimas nuo fotografų, kad nebūtų vienoje nuotrauko- je su Ribbentropu, sukėlė di- plomatiniuose sluoksniuose nu- siųsypsojimą.

Sudužo keleivinis lėktuvas

TOKYO, Japonija. — Kovo 12 d. Šiaurės Formozos ka- nuose rastas sudužęs keleivinis lėktuvas, kuriame žuvo du tar- nybininkai ir šeši keleiviai.

Tuo padarysime gero ne tik sau, bet ir visiems lietuviams ir patiai Lietuvai. Mat, sulig užsirašiusiu lietuviams skaičiaus bus nustatyta kiek įleisti iš Lietuvos emigrantų (kvota).

Kai kas vis dar mano, kad jei, jiems gemant, Lietuvą valdė Rusija, tai ir reikia užsira- šyti gimimais Rusijoje. Čia didelis apsirinkimas ir lie- tuviams skriauda.

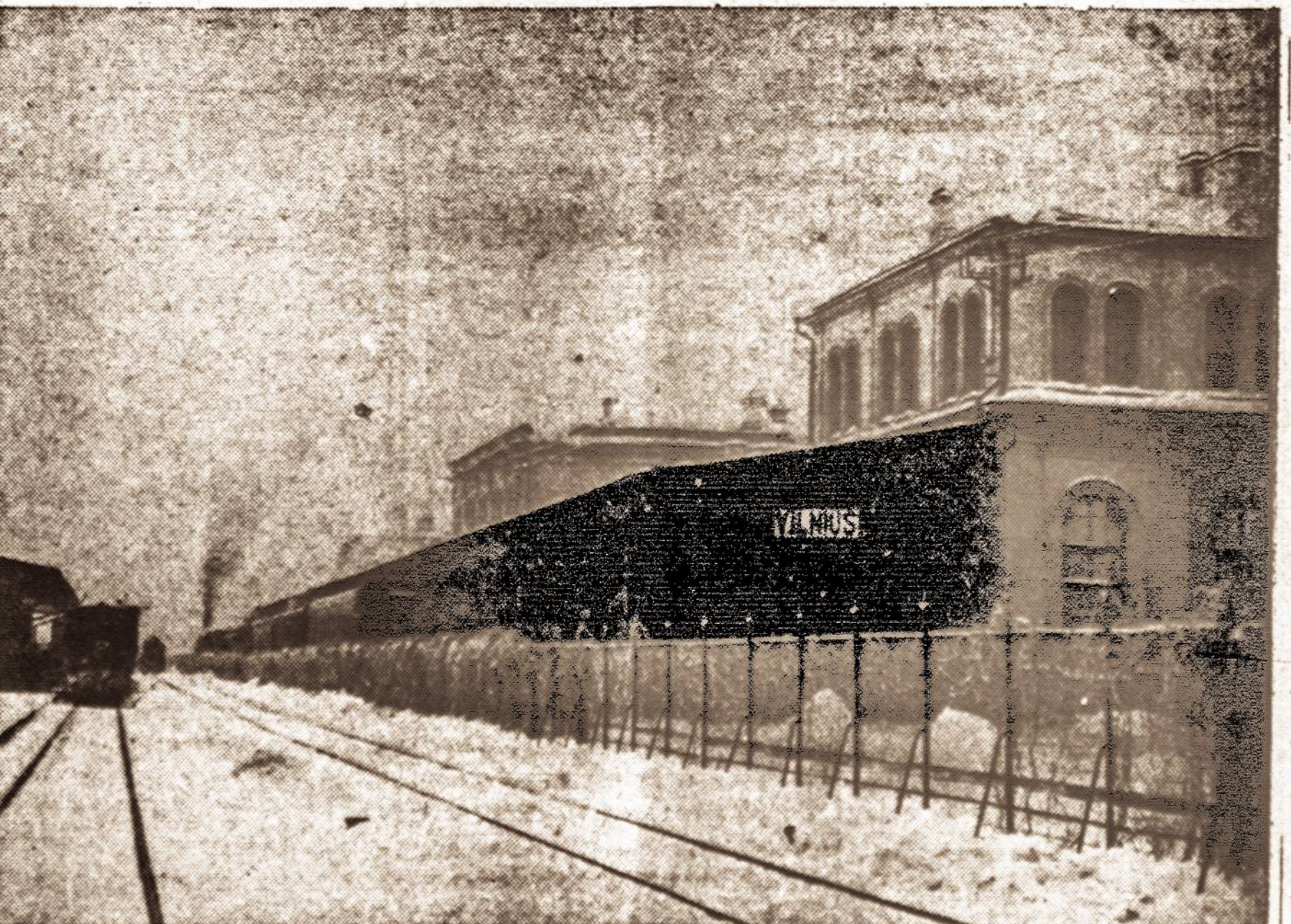
Kas gimė tuose kraštuose, kurie yra dabartinėje Lietuvoje, jskaitant jau ir Vilniaus kraštą, tas įstatymiškai laikomas gimusiu Lietuvoje, nepai- sant, kuri valstybė gimimo lai- ku tą kraštą valdė.

VOKIEČIAI MOBILIZUOJA JAUNUOLIUS

BERLIN. — Vokietijoje pa- skelbta jaunuolių mobilizacija. Pradedant balandžio 20 d. i Hitlerio jaunuomenės organi- zacija priverstinai bus imami jaunuoliai nuo 10 iki 18 metų amžiaus. Kariškas lavinimas bus pradėtas sulaukusiems 17 metų amžiaus.

ATPIGS GELEŽINKELIO BILIETAIS

NEW YORK. — Kovo 25 d. bus nupiginta važna Rytinių Valstybių geležinkeliais. Netoli- miems važiavimams nustato- ma kaina po du centus už myli- a. Tolimiems ir abipusiams (Round Trip) važiavimams kaina sumažinama iki pusan- tro cento už mylią.

Vilniaus geležinkelio stotis šaltą žiemos dieną.

LITHUANIAN DAILY UNITY VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: EVergreen 7-7840 Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879 Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Brooklyn ir užsieniuose: Metams \$7.00, Pusė metų \$3.75, Trims mėnesiams \$2.00, Vienam mėn. \$0.90.

Visais reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

AKTUALIAIS REIKALAIS

Snipams Vokiečiai neseniai visus savo snipus aprūpino naujos rūšies foto aparatu, kuris toks mažas, kad telpa storuose akininių rėmuose.

Pamoka Kai 1850 m. Naujoje Anglijoje augalus užpuolė kirmėnai, iš Anglijos buvo importuota daug žvirblių juos sunaikinti.

Tik vėliau, atsirado automobiliai, vietiniai paukščiai išmoko kariauti žvirblius, tie importuoti iš Anglijos kirmėnų naikintojai patys pradėjo nykti.

Vaistas Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių proga Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona tarp kitko pareiškė:

"Mums yra žinomos srovės, svetimos mūsų kraštui, kurios nedykai siūlo darbu tvarkyti priešingas priemones, smurtą ir kerštą.

"Autostrada"

Dabar Lietuvoje plačiai kalbama ir rašoma apie reikalingą sujungti Kauną su Vilniu dideliu automobilių keliu, panašiu į geriausius Amerikos kelių.

Mulkina

Chicago "Vilnis" įtikinėja savo skaitytojus, jog ką ruošia padarė Vilnių užėmė, viskas gerai, oet girdi, vokiečiai, vot padros pagrobė Suvalkų kraštą ir gana.

"Vilnius" galvočiai užmiršta, kad yra tarptautinės sutartys ir yra toks dalykas, kaip neutralumas.

Vyt. Sirvydas. Vyro veide, toje vietoje, kurią jis skuta, auga 25.000 plaukų — skustuvas turi daug darbo vyro veidą valyti.

Smuikininkas prie Vytauto Didžiojo Katedros Vilniuje.

LIEUVIŲ EKONOMINIO CENTRO SUVAŽIAVIMAS PHILADELPHIA, PA.

Spaudoj jau paplito pranešimai apie ruošimą Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro suvažiavimą Philadelphia, Pa.

Tačiau patys Ekonominio Centro nariai—Lietuvių Vaizbos Butai ir Profesionalų Sąjungos dar nuo pereinamojo Ekonominio Centro suvažiavimo, įvykusio New Yorke—nepasirūpino sutvarkyti savo reikalus su Centru.

Nuo pat pradžios Ekonominio Centro įsikūrimo yra žinoma buvusiu DVYLKA Lietuvių Vaizbos Butų: Baltimore, Md.

Is tų dvylikos tik maža dalis teatsiliepė; apie tulą jų veiklą E. Centro valdyba tankiai mato spaudoje; bet ar kiti visi Vaizbos Butai yra gyvi ar jau palaidoti, nei vienas nei is tu kolonijū buvusių arba esančių valdybų narių neatsiliepė ir nei žodžiu neprabyla.

Ekonominio Centro valdybos siunčiami jiems laiški taip ir dingsta pas juos, nepajėgia nei perduoti valdybai, jeigu dar tie Vaizbos Butai gyvi.

DABAR proga ir laikas atbusti visiems Vaizbos Butams ir Profesionalų Sąjungoms. Proga suorganizuoti Butus toms kolonijoms kuriose dar nėra, ir stoti į bendrą darbą su Ekonominio Centru—su visais kitais Vaizbos Butais ir Profesionalų Sąjungomis.

šis suvažiavimas Philadelphiaje šaukiamas tikslu priimti Ekonominio Centro Statutus ir Vaizbos Butų įstatus, ir aptarus kitus veikimo planus, priėmus naujus sumanymus eiti į taip apleistą mūsų ekonominio gyvenimo lauką.

Kiekvienas veikiantis Vaizbos Butas, arba atgijęs, ar naujai susiorganizavęs, prašomas rinkti po vieną atstovą į šį suvažiavimą.

Delegatai prašomi atsivežti į suvažiavimą raportus apie

savo organizacijos stovį, veikimą, ir naujų sumanymų.

Būtų gerai kad suvažiavime dalyvaūtų nors dešėtko Vaizbos Butų atstovai.

Sukruskit, vyrail! Nepasilikit užpakalyje! Ekonominis Centras yra tai Vaizbos Butų, Profesionalų ir Verslininku Centras.

Amerikos Liet. Ekonominio Centro Vaidyba: Chas. K. Pikiel, pirm. 629 54th St., Pittsburgh, Pa.

Dr. M. J. Colney, vice pirm. 1615 E. Main Street, Waterbury, Conn.

PARAŠĖ TRYLIKA VEIKALŲ

Vienas produktingiausių Vilniaus lietuvių rašytojų yra dabartinis "Vilniaus Balso" vyr. redaktorius Rapolas Mackevičius, slapyvardė Bronius Girinis, parašęs 13 įvairaus žanro veikalų: dramą iš baudžiavos laikų "Sulaukė," apsakos iš spaudos draudimo laikų "Pilkieji didvyriai" II daly, "Kova už gimtąją kalbą," biografija "Dr. Jonas Basanavičius," apsakos "Liepto galas," "Čia mūsų žemė," "Kapinės," "Sunkus kelias," raštų rinkinys "Laiškai jaunimui" ir "Tautinės mažumos," biografija "Teodoras Narbutas," šių dienų apysaka "Vargų vargeliai." Dar autorius baigia ruošti spaudai paskutinę ir trečiąją apsakos "Pilkieji didvyriai" dalį ir du scenos veikalus, dramą "Likimas" ir komediją "Visuomenės veikėjai."

IDOMYBĖS

Pasaulio užmirštas miestas yra vardu "Neutral Moresnet," su 4,000 gyventojų. Kai baigėsi Napoleono karai, Viena mieste buvo kongresas, kur pasaulio politikai tarėsi apie Europos taiką ir valstybių sienas, ir to miesto niekas ir niekur nepriskyrė. Dėl tos priežasties jis buvo nepriklausomas 104 metus. Po didžiojo karo buvo prijungtas prie Belgijos ir dabar yra Liege provincijoje.

Japonijoje ir Vokietijoje būna daugiausiai savizudybių. Japonijoje yra savo rūšies harakiri sportas. Vokietijoje savizudybės sportas dar neturi savo vardo.

LAIŠKAS IŠ VILNIAUS

Rašo KAROLIS VAIRAS PIRMAS APSILANKYMAS PO 17-KOS METŲ (Pabaiga)

Cia yra mokslus einąs įvairaus amžiaus jaunimas. Keli bendrabučiai, išmėtyti įvairiose miesto pakraščiuose. Didesnė jų dalis netinkamose patalpose, ankšta, stinga oro ir šviesos.

Viename bendrabutyje — berniukai, nuo 11 ligi 18 m. amžiaus. Daugelis jų atbėgo iš anapus sienos, iš tos srities, kurią paliko sau bolševikai. Su kai kuriais berniukais kalbėjome.

Kitas bernelis Bronius Ambraziūnas, nuo Tverėčiaus. Į Vilnių atvyko spalį 20 d. su motina. Pas tėvą ūkyje liko du broliukai. Iš Eišiškės valsčiaus atbėgęs Stasys Molis į Vilnių atvyko gruodžio 12 d. Jo tėvas turi 7 ha. ūkį. Abu tėvai liko rusų pusėje. Viena jo sesuo mokosi. Ūkyje tėvų turtas — dvi karvės ir seną kumelaitę.

Ir dar kitas berniukas pasakoja, kad rusuose, iš kur jis atbėgo, pasiturintiems tenka nukentėti... —Skerdė paršą, trečdalis paršo savininkui, du trečdalius atima — pasakoja jaunuolis.

—Nuo bažnyčios nuėmė kryžių... varpais neleidžia skambinti... kad žmonės nemanytų, kad gaisras... Kunigui neleidžia lipti į "golubiatnią," vadinasi į sakyklą... Visus suregistravo. — toliau pasakoja tas pabėgėlis mokslis, kurio čia vardo neminėsiu. — jaunus ima į kariuomenę... atima gyvulius... Iš vieno valsčiaus pareikalavo 400 tonų javų... O iš kur imsi, kai ir patiems sėklai stinga?..

Tame bendrabutyje, kur taip nuosekliai mus informavo, gyvena ir pamokas ruošia trečiokai ir ketvirtokai, t. y. trečios ir ketvirtos klasių mokiniai. Kitame bendrabutyje radomę šeštokus ir kitų vyresniųjų klasių iš technikos ir miškų mokyklų. Čia 18 m. berniukas, Balys Dragūnas, iš Tverėčiaus, pasakoja tėvą turint 10 hektarų ūkį.

Trečiame bendrabutyje — penktokai. Paskutinis iš rusų atbėgo lapkričio 2 d., kartu su broliu, kurs jau studijuoja Kaune. Turi dar du brolius, jaunesnius ir 2 seseris. Jie pasiliko su tėvais rusuose. Tėvas turi 30 ha ūkį prie Glubako. —Raušau namo. — liūdnei skundžiasi vaikas, — žinių nėra... negaunu.

Bendrabučio vedėjas — buvęs kalnins, devynius metus už politiką sėdėjęs lenkų kalėjime. Pagaliau nuvykome į mergaičių prieglaudą — bendrabutyje. Čia jų 140. Jų tarpe devynios moksleivės, atbėgusios į Vilnių iš vokiečių užimtos Suvalkų srities, nuo Punsko (Čižulskaitė) ir iš kitų vietų.

Kun. Bjeļiauskas, supažindinęs mus su bendrabučio vedėjomis, pastebėjo, kad mergaičių bendrabutis tvarkingiausias. Čia pat buvo ir dainavimo mokytojas. Mergaitės su didelių džiaugsmu susibūrė prie fortepiono ir sudainavo svečiams. Tikrai malonu buvo girdėti jaunus ir jautrius balsus dainuojant — Sveikas, Vilniau, mano mieste. Sveikas, kalne Gedimino, Mano džiaugiasi širdis...

Jau atsiveikiname, jau ruošiamės eiti, o mergaitės, pajutusias, kad žavimės jų dainele, neleidžia: —Dar vieną... Na, tiktai vieną... Ir mums prie durų einant, skamba jų balsai: Ir suskambejo giružė dainele, Ir suskandėjo mergužei galvelė... Pamątes tas prieglaudas ir bendrabučius, pasižiūrėjęs į tų jaunučių veidus ir susipažinęs su jų siekimais ir pergypėtu lig šiol vargu, pajunti nesuvaldomą norą kuo tik galima jiems padėti. Pajunti ir didelį dėkingumą tiems asmenims ir organizacijoms, kurių globoje jie auga ir ruošiasi ateičiai. Kas jaučiasi lietuvis esąs, turi tam jaunimui padėti.

IŠ V. K. R. KOMITETO SKYRIAUS VILNIUJE VEIKLOS

Table with financial reports: Apsilankę Vilniuje (sausio 20 d.) ir išsikabėjęs su Vilniaus Kraštui Remti Komiteto Skyriaus vedėju, sužinojau iš jo, kad Skyrius yra ligi šiol jau susilpęs apie 500 asmenų; jų tarpe buvo apie 200 asmenų, kurie gavo pašalpą paskolos forma įvairiomis sumomis. Daugiausiai šelpiama per įvairias organizacijas. Pašalpos buvo ir yra teikiamos pinigais, daiktais ir malkomis.

SPAUDOS APŽVALGA

Pratylėjo

Sausio pabaigoje įvyko kariųjų organo Laisvės šerininę suvažiavimas, kuris pažymėjo du dalykus. Neprižiūrta jokių aukų nuo vilniečių draugų Chicagoje, ir nutylėta pagirti Laisvės poziciją Suomijos klausimu. Suvažiavimas pritarė Lietuvos susitarimui su Sovietija.

Katalikų Federacijos suvažiavimas

Vas. 23 d. New Yorke įvyko Katalikų Federacijos suvažiavimas, kuris sprendė katalikų srovės su kitomis srovėmis santykius, ir katalikiškų organizacijų stiprinimą. Pas katalikus eina ginčai apie jaunimo organizavimą, ir pasireiškė kunigų pusėje noras paneigti Vyciūs ir remti taip vadinamą CYO (Catholic Youth Organization) organizaciją, kuri apima visus organizacijos jaunuosius. Kai kur šios organizacijos jau gausios (po 600 narių), stiprios ir net organikus leidžia. Vyciū gi organizacija turi 2.000 narių po visą Ameriką, ir \$300 izde.

Raminantis ivertinimas

Naujų korespondentų Lietuvoje, arčiau į atvykusius raudonarmiečius prisizūrėjęs, sako: "jie elgiasi korektiškai, griežtai disciplinūs laikosi, savo pareigas stropiai atlieka,

yra mandagūs, nesmarkauja, negirtuokliauja, ir moka įvertinti, ką gero Lietuvoje mato." Tačiau, dažnai tą gerą paskaičiuoti "buržuazijos propaganda," daroma tikslu raudonarmiečių akis apdumti. Pavyzdžiui, matydamas maisto ir gaminių apstūmą Lietuvos krautuose ir valgyklose, raudonarmiečiai skaito ta apstūmą "buržuų propaganda."

Per 22 meta

Socialistų Naujienos rašo: "Nepriklausomas dviejų dešimčių metų gyvenimas Lietuvai davė daug patyrimo. Ji susiorganizavo, apsisvalė nuo dvarininkų luomo, išmokslino savo jaunimą, paruošė specialistus visokiems darbams."

1918 metais, kada Nepriklausoma Lietuva kūrėsi, Naujienos rašė, kad tautininkai privales labai greitai atsiskaidyti nuo sūkio: "Laisva Lietuva arba, dabar, arba niekadosis." Ir po to, gana ilgus dešimčius metų Naujienos netikėjo Lietuvos Nepriklausomybę, nesėjo prieš aukų davimą Lietuvos tikslams, kaip va: Šauliams, Gynimo Fondui, Laisvės Paskolai, Raudonam Kryžiui, ir kitokiems fondams ar reikalams.

Vyt. Sirvydas. Vyro veide, toje vietoje, kurią jis skuta, auga 25.000 plaukų — skustuvas turi daug darbo vyro veidą valyti.

TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitas Buknaitis

NEW YORK, March 14 — Some extremely interesting opinions were recently expressed by Dr. Kazys Pakstas of Vytautas-the-Great university in Lithuania and visiting professor at the University of California at Los Angeles, according to a correspondence received from Miss Biruta Treigiuote of Syracuse.

At a Faculty club luncheon at Syracuse, Dr. Pakstas, who lectured in Scandinavian countries in 1934 and has toured the Karelian isthmus, declared that Finland is superior in culture and progress to many European nations. The present blockade, Dr. Pakstas said, is unusually harsh on the small nations of Europe, which have no way to export their surplus or import the necessary goods.

In reply to a question as to Hitler's seizure of Memel (Klaipeda), which was insignificant in Hitler's expansion program but so necessary to Lithuania, the former diplomat replied that Germany thinks it can strangle Europe if it dominates strategic river mouths of Europe, and Memel lies at the mouth of the Nemunas river.

Discussing freedom of the press in the three Baltic nations, the professor, who has been active in the Lithuanian press as editor and author of numerous books and articles, asserted that since Russia's extension of protectorship over the Baltic, editors of the newspapers are expected to say "nice things" about Stalin. If the editors are recalcitrant, Dr. Pakstas said, they are called in to confer with the foreign minister.

Dr. Pakstas, who was born and educated in Lithuania, was granted his doctor's degree in geography at the University of Fribourg in Switzerland in 1923. His lecture tours have taken him as far as Cape Town, South Africa. The short, stocky, and scholarly geographer became visiting professor at UCLA last year and plans no immediate change in his future status.

L. J. Esunas, our Washington correspondent writes to say that a regular meeting of the Baltic American Society in Washington will take place Monday evening, March 18 at International Student House, 1708 N. H. Ave., N. W. Guest speaker will be Baroness Irina Ungern-Sternberg, who will speak of Estonia. Her recent article dealing with that country appeared in the December issue of Geographical Magazine. At Blozis of Georgetown University will also be a guest.

Smuikliausiai gali rašyti anglas T. Muir is Southampton. Neseniai mus stebino žinia, kad vienas mūsų tautietis ant atviruko parašęs 5,000 žodžių. Kitas toks menininkas yra p. Muir Anglijoje; jis tokio dydžio popierius, kaip 1 lito sidabrin monetą parašęs "Tėve Mūsų" 22 kartus. Žinoma, mes negalėtume išskaityti tos Viešpaties maldos be padidinamojo stiklo.

Italijos pentais nedraudžiama greitai važinėti, nėra įstatymų eisimo greičiui nustatyti.

MARLIJA AUKŠTAITE Nuskriaustoji

(Tąsa)

Nuo šio vakaro, Emiliui linko saldi svajonė, tik į vieną Banaičių namus. Jis lankė Valę, nežūrint didžiausių kliūčių: ją mokino muzikos, rašto, ir skaičiavimo, o Banaitis, ramiai leido vakarus pas "Buhalterį", nieko apie tai nežinodamas, Valės neskėdamas. Dažnai vakarais — Valė būdavo nulinkus į knygą, priėjus prie pijano, o Emilius galėdamas šiuo, tuo jai padėti — jausdavosi laimingas.

Ir, kada Valė jau pažino gaidas, laisvai suskambindavo viena, kita kad ir sunkesnių kūrinių, ji netverdamo džiaugsmu: pasokdavo nuo pijano, priartėdavo prie Emiliaus ir suvožus delnus, dėkingumo šypsniį pasiūsdavo jam. Ji dabar turėjo vieną žmogų, kuris išvedė ją lyg iš tamsios girios, iš nakties ūkanų, ir atkėlė pirmus vartus į dailės pasaulį — į muziką. Ji pratėse jam ranką, ir iš širdies išsiveržė gilios padėkos žodžiai:

— Ačiū, pone mokytojau. — Emiliujus krūtinę prašliaužė karšta kraujo banga, ji išsiliejo visu kūnu, ir keli metai slepiama Valei meile — išsiveržė ugniakalniu:

— Vale, daugiau nevardink manęs "mokytojau." Būk, taip gera, vadink, mane tikru vardu...

Valė nustebo. Nors Emilius buvo jaunas, 27 metų amžiaus, bet Valei buvo sunku prisivertsti šį žmogų šaukti vardu, tuo labiau, kad ji visuomet jį titulavo "mokytojau."

— Ačiū, Emiliujau... — suvirpėjo salionėje bailūs žodžiai, kurių ji pati pabūgo, susigėdo, nors likus vienuomen — šį vardą dažnai minėdavo, mintyse ausdavo: "Emiliujus, tik vienas man toks artimas, geras, ir brangus... Kilnus Emiliujus... — Ji galvodavo, ilgėsys prisilėgdavo mergaitė, ji jo laukdavo labiau negu tėvo, jautė begalinę jėgą riančią prie jo — Valė jautė savo širdyje, pirmos meilės besiskleidžiantį žiedą. Ji pasidarė drąsesnė, atvires.

PAGERBĖ DARBSČIA VEIKEJĄ

Tikro tautinio ir kultūrinio veikimo atvilgiu, viena labiausia pagerbimo vertybė — Moutreale, yra Bandžių šeima, kurios moterys ypatingai veiklios. Pati motina yra buvusi moterų Sv. Elzbietos draugijos pirmininkė ir daug darbo yra tai draugijai padėjusi. Be to, ji tikroje tautiškai veiklioje dvasioje šauklejo dvi dukteris, Onutę ir Elena. Sūnus Aleksas, taip pat, visados sukasi su lietuvių jaunimu, ir niekadous neatsisako paremti dramatinį, koncertinį, ar drauginį veikimą. Be ypatingai daug Moutreale lietuviams yra nudirbusi mokytoja Elena. Mątyti, nuo pat mažens ji turėjo gimtą pedagoginį gabumą, ir visi, kurie atsimeina, sako, kad jos klasės mokiniai (kada būdavo lietuvių kalbos mokykla) visados buvo geriausiai paruošti visokioms įdomioms programoms. Ji suorganizavo merginų sodaliųjų (Nekalto Prasi-dėjimo) draugiją, kuri siemėtinės savo 20 metų sukaktūves, ir buvo jos ilgametė pirmininkė. Be Elenos neapsiejo nei vienas įžymėsnis scenos vaidinimas, nes ji yra dramatos darba, taip pat, pamėgusi. Kada susiorganizavo Vilniui Vaduoti Sąjunga, Elena (ir vi-sa Bandžių šeima) tapo nariais ir daug sykų padėjo tos Sąjungos veikloje. Kiek naudingo ir reikalingo darbo Elena yra padėjusi lietuvių parapijos reikalais, galėtų paspa-džioti klebonas Bobinas ir parapijos komitetas. Be Elenos nepapsieina nei parapijos choras.

Mokytoja Elena dabar yra stipri narė ir Kanados Lietuvių Sąjungos. Ši mokyklos se-zona ji vedė anglų kalbos kur-sus merginoms ir moterims, ir dabar mokytoja lietuvių kalbos pamokos, kurios vyksta kas šeštadienį Anselmo mokyklos patalpose. Be to, ji yra mokytoja valdiškoje mokykloje. Kanados Lietuvių Sąjunga, kurios vienu tikslų yra pagerbti mūsų kultūros darbininkus, norėdama nors dalinai padėkoti mokytojai Elenai už jos įvairių trūsų Moutreale lietuviams, suruošė netikėtą jos gimtadienio progą vakarėli, kovo 2, kuriame dalyvavo 68 veiklesni Moutreale lietuviai. Klebonas Bobinas ir Sąjungos pirmininkas A. Sakalas taip gudriai viską sutaisė, kad Elenai šis parengimas buvo tikrai "surprise," ir ji sako, kad jau daugiausia jokiems vyrams nebūtikė. Programos vedėju bū-dėjimo draugija, kuri siemėtinės savo 20 metų sukaktūves, ir buvo jos ilgametė pirmininkė. Be Elenos neapsiejo nei vienas įžymėsnis scenos vaidinimas, nes ji yra dramatos darba, taip pat, pamėgusi. Kada susiorganizavo Vilniui Vaduoti Sąjunga, Elena (ir vi-sa Bandžių šeima) tapo nariais ir daug sykų padėjo tos Sąjungos veikloje. Kiek naudingo ir reikalingo darbo Elena yra padėjusi lietuvių parapijos reikalais, galėtų paspa-džioti klebonas Bobinas ir parapijos komitetas. Be Elenos nepapsieina nei parapijos choras.

NEZINO, KUR VILNIUS YRA

Kanados Lietuvių Sąjunga, kurios tikslas yra auklėti užsienio lietuviuose Tėvynės meilę, ir remti lietuvių literatūrą, spaudą, mokyklą ir meną, norėjo paremti Vilniaus lietuvių spaudą. Tuo tikslu nutarė užsiprenumeruoti dienraštį Vilniaus Balsas, kuris nuo pernai metų jau eina į Sąjungos knygyną ir duoda nariams daug įdomios medžiagos. Bet Kanados pašto valdyba siūstus \$10 prenumeratos sugrąžino atgal siuntėjams, pranešdama, kad oficialiai ji dar nežinanti, kam Vilnius priklauso: Sovietijai, Vokietijai, ar Lietuvai. Sako, galima pinigų siųsti į Kauną, bet ne į Vilnių. Iš to, vietos lietuviui sprendžia, kad Kanada, sekama Anglija, nežinot net smulkiausios dalykuose pripažinti Lenkijos sudraskymą.

MONTREALO KRONIKA

Kovo 9 d. Sakalo namuose, įvyko Kanados Lietuvių Sąjungos valdybos posėdis, kuriame apspėsta visą ruošą profesoriaus Kazio Pakšto prakalbų Moutreale. Jis atvyksta šeštadienį, balandžio 21 d. Be jo kalbos, Sąjungos dramatos sekcija suvaidins Tarrasonio 3 aktų dramą "Tėvų Žemė."

Kovo 11 ir 12 Moutreale lankė klebonas Juras is Lawrence, Mass., kuris padėjo išklausti velykinių išpažinčių ir laikė misiją.

Vas. 26 įvyko vestuvės p-lės Marijonos Bagdonaitės ir James Rosselle. Linkime naujavedžiams laimingo gyvenimo.

Kovo 3 vargonininkas K. Zižiūnas ir kiti "kazukai" su-ruošė Jonams, Petrams ir Jokūbams linksmo pavilgimo ir užkandžio.

Kovo 2 Kanados Lietuvių Sąjunga surengė gimtadienio sukaktuvių vakarėli mokytojai Elenai Bandžiūtei, už jos visokeriopa ir gausia parama taip šiai Sąjungai, taip būvusiai Vilniui Vaduoti Sąjungai. Dalyvavo 68 svečiai ir viešnios. Mokytojai, Sąjunga ir parapija įteikė brangių dovanų.

Kovo 10 d. Sv. Kazimiero draugija turėjo savo metinę vakariene nariams ir priaužintiems.

Lietuvos konsulas pranešė Vytauto klubui, kad gavo iš jų \$90 aukų, surinktų per Vas. 16-tos minėjimą, kurį klubas ir Sv. Kazimiero draugija surengė.

Kovo 31 įvyksta Sv. Onos ir Sv. Elzbietos dr-jų metiniai šokiai rumanų salėje.

Kovo 17-tą Lietuvos Sūnų draugija stato scenon veikaluką su dainomis "Kuprotas Oželis," čekoslovak salėje.

Vytauto klubo direktoriai nutarė išmesti iš klubo Toronte einantį kairiųjų organą, ir su juo daugiau nieko bendro neturėti.

Prancūzų katalikų labdarybės federacija šimet paskyrė lietuviams sukelti \$260. Pernai lietuviams buvo paskirta \$200, bet surinkta \$274.50. Pašalpų pavargusių lietuvių šeimos pernai gavo \$630.

Prūsijos karalius Frederikas Didysis pats sau gamindavo kavą, vietoje vandens ir pridėdamas, dėl "skonio," geroką kiekį garšvyčių...

Skania vakariene parūpino gospadinės: p. Paznokaitienė (kuri buvo vyriausia prižiūrėtoja), Sakalienė, Jasutienė, Marė Zinaitytė ir Adelė Paulauskaitė. Telegramu Elena pasveikino amerikietį Elena Nuobaraite iš Brooklyn, N. Y. Jaunimas po programos dar svečiavosi iki po pusiaunaktį.

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KANADOS POLITIŠKOS PARTIJOS

(Tąsa)

Tuomet John A. Mac Donald suorganizavo Liberal-Conservative partiją įtraukdamas į ją įvairius reformistus, konservatorius atskalūnus ir kitas politines grupes. Bet svarbiausiomis grupėmis liberal-konservatų partijos buvo "Orange" - "Loyalist" sekcija iš Upper Canada, prancūzų katalikai iš Lower Canada ir Montrealo stambieji pramonininkai iš Grand Trunk geležinkelio ir Montrealo banko pastogės. Pastarąjį grupę paliko iki šiai dienai konservatų partijos užnugarū: gi Quebeco katalikų bažnyčios hierarkimčiai obalsiai, kurie iškeliamą šiaudien, yra obalsiai paskutinių 60 metų, beveik nuo pradžių reprezentacinės partija, kuri sudarė galingą jėgą mūsų politikoje, panaudoja savo įtaką lapiškai. Mes matėme ją remiant vieną ir kitą partiją, ir tikrai, katalikų bažnyčiai, taip laikantis pasisekė atsistoti tokioje pozicijoje, kokią atrodė, jėg partijos jai tamajai, o ne "ji" partijoms. Orange-mena tradiciniai laikosi konservatų. Tai yra gyva, gerai organizuota sekcija pasiturinčių žmonių, kilusių iš pirmųjų Britanijos lojalistų, kurie apsigyveno rytinėje Kanadoje po Amerikos nepriklausomybės karą. Jų tarpė atradusios ne mažiau ir darbininkų, kuriuos patraukė ultra - šovl-nistiniai ir anti - rasiniai skū-kavimai.

Beveik per 30 metų, nuo konfederacijos (1867 - 1896 metų) konservatorių partija, vadovaujant apskuriam ir mikham MacDonaldu, dominavo politiška scena. MacDonaldu siekė sutverti stiprią vieningą tautą iš išsimėčiusių nepriklausomų provincijų, kurios sudarė Britanijos šiaurinę ameriką. Jis tai vykdė amerikų dominijomis bei kolonijomis. Šiais rinkimais liberalų vyriausybė, kuri viešpatavo per 24 metus tapo nugalėta. Bet neilgam. Konservatų vyriausybė, Bennett'o vadovybėje, nepajėgė išrūti tų klausimų, kuriuos žadėjo išrūti. Kanada užplūdo banga streikų, riaušinių. Ir po penkių metų, konservatų partija buvo skaudžiai liberalų sumusta.

ATVYKSTA PROF. K. PAKSTAS

Moutrealeičius pradžiugino žinia, kad profesorius Kazys Pakstas balandžio pradžioje pradeda savo paskaitų maršrutą Kanadoje, ir ta proga atsilankys Moutreale. Profesorius aplankys visas įžymesnes Kanados kolonijas, nuo Halifax iki Vancouver, duodamas paskaitas ir lekcijas Kanados universitetų studentams, profesoriams ir veikėjū rateliams. Moutreale išbus keturias dienas, ir lietuviams galės kalbą paskaityti balandžio 21-ą (šeštadienį). Prakalbu parengimo darba pasiėmė tautinė ir kultūrinė Kanados Lietuvių Sąjunga, kuri noti, jei profesoriaus laikas leis, išrengti jam susipažintimo vakariene Queens viešbutyje, šeštadienį pirmą prakalbą. Be profesorius kalbos, vakaro programoh 21-ąją jis ir trijų aktų gyva ir liudies dvasioje parasyta drama, kurią išleido Lietuvos Šaulių Sąjunga. Veikalą režisuoja Kanados Lietuvių Sąjungos dramatos sekcijos vedėja, mokytoja Elena Bandžiūte.

Aušros choro koncertas

TORONTO, Canada. — Kovo 2 d. Aušros choras turėjo koncertą. Buvo pastatyta 3 veiksmų komedija "Teta iš Amerikos," veikalas gana juokingas, ir mėgėjai savo roles atliko visapusiškai gerai, o ypač tetos role čia gimusi p. Elena Kazlaukytė nūdavė kaip tikra profesionalė Hollywoodo artistė, tai garbės verta lietuvaite.

Aušros choras po vadovybės p. Motiejūno, L. Pociū akompanuojant pianu padainavo keletą žavėjančių liaudies dainelių.

Gaila, kad šis taip pavykęs koncertas buvo nelabai skaitlingas, tai priežastis netinkamas laikas (gavėnia). Bet visgi susirinko virš šimto žmonių.

Kiek anksčiau Bangos choras turėjo savo metinį koncertą, kuris susidėjo iš dainų, deklamacijų, akrobatiški veiklės programos ir šokių. Bangos choras nariams yra skaitlingas ir daug jaunų jėgų, net ir pats choro vedėjas p. Morikis čia gimęs, pilnas energijos jaunuolis.

Visi uniformoje publikai darė gražų įspūdį ir sudainavo nekurius labai vykusiai.

Man geriausių įspūdį padarė: tai p. L. Sarapaitis, ir p. Lanartaitis akrobatiški veikimai, ką šios dvi lietuviškos parodė puikų sportą, jų išlavinimas rode dailių kūno miksūmą, tai tikros profesionalės.

Kaipo šis koncertas buvo iš anksto labai plačiai išgarsintas, o antra lietuvių meno mylėtojai, tai publikos prisirinko apie 4 šimtus.

Visi gerai žinome, jog šio choro priešakyje stovi radikalai, taip pat žinome, kad didžiulia šio choro narių yra be aiškaus nusistatymo.

Kodėl jis turi pasisekimo? Demokratis. Dėmimas. 1939 m. 23 d.

Pilis, kurios pastatymas kaštavo 48 centus, yra Airijoje, netoli Cork miestu. Jį buvo pastatyta 1636 metais, Jono Arkidiakono, kurs tarnavo tuomet Ispanijos karaliaus Pilypo armijoje. Jo žmona stovydamą pilį, reikalavo, kad visi darbininkai, dirbę prie statybos, pirktų sau maistą ir kitus reikalingus daiktus jos krautuvėje; gaunama iš tokios prekybos pelną ji naudo-davo darbininkų atlyginimui. Pagaliau, baigus statybą patikrinus apyskaitas, pasirodė, kad ponis Arkidiakonienė turėjo pridėti iš savo kišenės 4 penus, kas mūsų pinigais sudaro apie 50 centų...

Ekstra! Ekstra! Ekstra!

AMERIKOS LIETUVIS

Repartyvės kripietis 8 pusl. savaitinis laikraštis

PRISIŪSK \$2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR

\$5.00 VERTES KNYGOMIS DOVANAI

Pasirenkant iš 42-ju skirtingų rūšių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvių" ant 5-to pusl.

Pavyzdinį laikraščio numerį siunčiame dovanai

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

NAUJAI IŠEISTA

Valgių Gaminimo, Namų Prizūrėjimo Knyga

SU PRIEDU

Kaip Pagaminti Vaisių Vynas

Knyga susidėda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrimų Gaminimui Receptų. Kaina tik \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

IS MŪSŲ DIENRAŠČIO RĖMĖJŲ

JURGIS LELIAŠIUS, ilgametis Vienybės skaitytojas ir vienas iš pasekmingiausių Newarko biznierių, kuris užlaiko įvairių gerimų užėgą pačiam lietuvių centre, 73 Warwick St., Newark, N. J.

Užsimokėdamas prumeratą už visus metus ir žinodamas, kad visiems lietuvių laikraščiams yra reikalinga parama, dar pridėjo \$1.

JUOZAS NAVICKAS iš Harrison, N. J. užsimokėdamas už Vienybės metinę prumeratą pridėjo \$1 spaustuves modernizavimui ir negalėdamas pribūti į Vienybės bazarą pasiuntė bazaro naudai dovaną. Kuomet mūsų laikraštis turi tokių nuosirdžių rėmėjų, tai jo ateitis gali tiktai stiprėti.

JUOZAS DVARECKAS, kuris sunkiai sirgo ir kaip tik tai pasveiko, tai pirmiausiai pribuvo užsimokėti Vienybės prumeratą ir sako, kad nors biznis ir yra nelabai geras, kuomet patsai negalėjęs pilnai prižiūrėti, bet be gero laikraščio nenorįs ir negalįs būti. Juozas Dvareckas turi alinę 180 Jefferson St., Newark, N. J.

ANTANAS MICIULIS iš Kearny, N. J., užsimokėdamas metinę Vienybės dienraščio prumeratą pareiškė savo pasitenkinimą, kad Vienybė teisingai aprašo dienos klausimus ir talpina daug naudingų pasiskaitymų.

JONAS TUMAS, iš East Newark, N. J. atnaujindamas Vienybės prumeratą džiaugėsi, kad dienraštis Vienybė aplanko kiekvieną dieną su teisingomis ir naudingomis žiniomis.

F. GECIS, newarkietis užsimokėdamas prumeratą pareiškė, kad iš visų lietuviškų laikraščių dienraštis Vienybė geriausiai patinka, o ypač ypač savo greitomis ir teisingomis žiniomis.

VLADAS DILIS, E. Orange, N.J., džiaugiasi, kad netrukus bus šiltesnis oras ir kad turės daugiau laiko, o dabartiniu laiku, tai iš visų gaunamų lietuviškų laikraščių tiktai vieną dienraštį Vienybę suspaus perkaityti ir todėl skubiai pribuvo užsimokėti prumeratą, kad nenutrauktų siuntinėjimą.

PENKTAD. ATLETŲ KLUBO VAKARAS

Atletų Klubo vedėjas p-as Welton praneša, kad Lietuvių Atletų Klubas nutarė in korporacijoje dalyvauti Vienybės bazare penktadienio vakare.

Taigi Vienybės administracija penktadienio vakarą rezervuoja Atletų Klubui ir kviečia svečius atsilankyti su maloniais Atletų Klubo nariais susipažinti.

Atletų Klubas turi savo gražias patalpas, adresu 168 Marcy Ave., Brooklyne.

Pajamų taksų laikas baigiasi penktadienį

Sekantį penktadienį, kovo 15 d. vidurnaktį pasibaigia laikas raportuoti Federalei valdžiai pajamų (income) taksų blanką. Kuriems reikia taksų raportus pildyti ir dar neįpildyt, pasiskubinkit, kad iki to laiko išsiųstumėt ir kad išvengtumėt nesmagumų ir pabaudų. Išpildę tas blankas siųskit tiesiog į Bureau of Internal Revenue.

Kas turi pildyti
Nevedę asmenys, vyrai ir moterys, kurie 1939 metais pajamų turėjo \$1,000 ar daugiau, turi pildyti raportą. Vėdė arba šeimų galvos, kurie per visą šeimą pajamų turėjo \$2,500 ar daugiau, turi pildyti raportą. Biznierių, kurie darė apyvartos \$5,000 ar daugiau, nežiūrint kiek uždirbo, turi pildyti raportą. Patys negalinti išpildyti, gali kreiptis į Revenue Biūrą arba pas savo advokatus arba kitas įstaigas, kurios tame patarnauja.

PASIDAIURIUS PO MIESTĄ

Sekmad., kovo 3 d. susivedę Sofija Tetonik, 402 So. 3rd St., Brooklyne su Mykolu Tizniku, 267 Oakland St.

Pirmad., kovo 4 d. ponis Paulauskienė, 27-29 Jefferson St., Brooklyne surengė gražią gimtadienio puotą savo broliui Jonui.

Šeštad., kovo 9 d. gimtadienį minėjo ponis Jaunisienė, 972 Willoughby Ave., Brooklyne.

Ketvirtad., kovo 7 d. Rūta ir Onutė Gaidis, 1280 Decatur St., Brooklyne, minėjo savo gimtadienį. Joms puotą papuošė Scholes kepyklos keiku tam pačiam name gyvena Juozai Siugždai.

Sekmad., kovo 10 d. gimtadienį minėjo mūsų veikėjo sūnus Vytautas Narvydas, 542 Lorimer St., Brooklyne.

Penktad., kovo 8 d. Antanas Kivyta minėjo gimtadienį. Jo sesutė Phylis Kivytaite, 67 Ten Eyck St., Brooklyne papuošė stalą gražiu Scholes keiku.

J. Valaitis.

MIRĖ PIJUS VIZBARA

Mūsų pirmųjų ateivių ir veikėjų eilės diena iš dienos retėja. Negailėstinga mirtis vėl iš gyvųjų tarpo pasiėmė savo prieglobstin a. a. Pijų Vizbarą, tvirtą lietuvių bėję ir pavyzdinę šeimą tėvą.

Trečiadienį, 3 val. ryto Bushwick ligoninėj mirė Pijus Vizbara, velionis turėjo apie 56 m. amžiaus. Dar jaunas buvo amžiumi ir mums begalo reikalingas asmuo. Mirė tesirgęs trumpą laiką, žinia sujaukino pažįstamuosius ir giminės, kuriems pranešta apie Pijaus mirtį.

Kūnas pašarvotas laidotuvininko Levandos-Levandausko laidojimų koplyčioje. Bus laidojamas šį šeštadienį, kovo 16 d. 2 val. popiet Alyvų kalno kapinėse.

Plačiau apie velionį bus pranešta Vienybėje. Velionies Pijaus šeimai reikiame gilią užuojautą netekus mylimo vyro ir tėvo, šeimos vado.

BIČIULIAI SVEČIAVO-SI BAZARE

Bičiulių draugijos Brooklyne vadas Petras Baisogališkis įvykęs perėta šeštadienį Vienybės bazare Rimbicėjų ir Bičiulių specialų vakarą susiorganizavo visą būrį savo pasekėjų bei svečių ir linksminosi. Sakoma, kad Bičiuliai savo skaičiumi pralenkė ir Rimbicėjų.

P. Baisogališkis pateikė ir savo "susaidės" narių ir dalyvių bazare "litanią", kurion patenka šie mūsų lietuviai: K. Stapulionis su žmona, K. Senulis su žmona, K. Stapulionis, Jr. su žmona, O. Budraitienė, Z. Damkienė, pp. Povilanskų visa šeima, inž. Puskas su žmona, dukters Anna ir Veronika, P. Puskas su žmona, dukte Olga ir sūnus Petras, K. Damašas, F. Grisaitis, S. Aromiskis, J. Vastūnas su žmona, A. Paulauskienė, Mrs. Karvelis, P. Jankevičienė, Mrs. Ales su dukrele, V. Damašas, J. Valaitienė ir kiti. Į šį sąrašą sakoma rimbicėjų įnešana. Tai raseiškiškai ir baisogališkiai.

Jų kompanija buvusi gana linksma. Patekus ir kitam parapijiečiui bičiuliai be skirtumo visus vaišino. Tikimės su kitais susitikti kituose Vienybės rengimuose.

Lietuviškų saldinių dovana bazarui

Brooklynietė Petronelė Paltanavičaitė atėjusi į Vienybės administraciją padavė 60 centų pinigais ir prašė nupirkti vieną svarą lietuviškų saldinių iš J. Ginkaus Saldinių krautuovės, kurių gavimas iš Lietuvos buvo paskelbtas dienraštyje. Saldiniai skirtami Vienybės bazarui, kurie ir bus išleisti laimėjimui kaip dovana.

Šį savaitgalį paskutinės bazare dienos. Bus krutami pavėkslai, muzika, šokiai. Leidžiamos išlaimėjimui tik vertingiausios dovanos. Apilankykite ir patirkite.

DIDŽIULĖ KRIAUCIŲ VAKARIENĖ

Lietuvių Siuvėjų Kontraktorių Asociacija kartu su Greater Clo. Contr. Ass'n. Inc. šiais metais balandžio (April) 13 d. Half Moon Hotel, Boardwalk and 29th St., Conney Island, ruošia bankietą. To bankieto vakarienės pelnas skiriamas Lietuvoje vargstančių žmonių naudai.

Kadangi tasai bankietas - vakarienė ruošiamas Lietuvos naudai ir ji ruošiamas kartu su kitataučių Greater Clo. Contr. Ass'n. Inc., tad visi, kurie dirba lietuvių kontraktorių įmonėse, šia vakariene turi ypatingai susidomėti ir skirdami tą vakarą šiam parengimui, parems Lietuvoje vargstančius žmones.

Visi gerai žinome, kad New Yorkas, o ypačingai Brooklynas yra lietuvių siuvėjų didžiausias centras visose Jungtinėse Valstybėse, tad siuvėjų parengimams mums turi būti artimiausiai širdies, juo labiau, kada tasai parengimas ruošiamas mūsų arba mūsų tėvų senosios tėvynės sostinės Vilniaus naudai. Didelė dalis Brooklyno lietuvių savo pragyvenimą Amerikoje pradėjo siuvėjų amate, o kartu ir dabar daug lietuvių verčiasi šiuo darbu, tad mes turime parodyti, kad mūsų susirinkimai arba parengimai yra gausingiausi, juo labiau, kada jie ruošiami tokiam kilniam tikslui.

Tam didelio tikslo bankietui - vakarienei tikėtai gaunami pas Lithuanian Coat Contractors Ass'n pirmininką Petrą Atkočių, 456-474 Johnson Ave., Tel. Evergreen 7-0953; pas sekretorių S. Karvelį, 45 Roebing St., Tel. Evergreen 7-2494; pas išdininką Pr. Šalaviečių, 257 Varet St., Tel. Evergreen 8-4173; Vienybės administracijoje pas S. E. Vitaitį; pas J. C. Baltų, 1470 St. Johns Pl., Brooklyne; pas A. S. Trečioką, 314 Walnut St., Newark. Tikėtai gaunami bendrai pas visus lietuvių kontraktorių.

Į bankietą - vakarienę galima lankytis paprastais apsigėrimais.

DAR 8 MILIONAI PASAULINEI PARODAI

NEW YORK. — Pasaulinė paroda ateinančią vasarą skubiai atnaujinama. Jos paplitimui, naujiems teatrams, pasilinksminimo vietoms, paviljonų pertaismui ir kt. numatoma išleisti aštuonis milijonus dolerių.

NAUJAS CENTRAS

WOODHAVEN, Queens apskritis. Ši New Yorko miesto dalis "lietuviškėja." Jau gana žymus skaičius lietuvių čia yra pastoviai apsigyvenusius, įsigijusių nejudomas nuosavybes. Jau labai mažai belikę gatvių, prie kurių nerastum apsigyvenusiu lietuvių. Turime keletą ir lietuviškų biznio įstaigų, biznierių. Augant lietuvių skaičiui, auga ir jų dvasinio patenkinimo reikalavimai. Žymiai jaučiama reikalingumas svetainės didesniems susirinkimams ir pramogoms. Yra nemažai ir tokių, kurie norėtų čia turėti lietuvišką bažnyčią ir mokyklą. Yra ir kitokių lietuviškos dvasios pageidavimų. Visi tie ir kiti pageidavimai rodo besireiškiančias sąlygas naujam ir pastoviam lietuviškam centrui aukštesnės rūšies miesto dalyje.

Dabartinį šioj apylinkėj lietuvių centrą sudaro Shalin-Šalinsko laidotuvių įstaiga, 8402 Jamaica Ave. Ši įstaiga savo puošnumu, švarumu ir moderniais patogumais bei jos savininkų simpatinga nuotaika žadina lietuviuose pasididžiavimo jausmus. Lietuviai šia įstaiga didžiuojasi ir džiaugiasi ne vien dėl to, kad ji teikia aukštos rūšies patarnavimą mirusiems, bet ypačingai dar ir dėlto, kad p. Šalinsko įstaiga turi puikią saliuok susirinkimams ir šiaip draugiškoms susijimams. Apart kitų įvairių grupių, čia yra laikomi susirinkimai Lietuvių Namų Savininkų (kas antrą penktadienį kiekvieno mėn.) ir Lietuvių Geros Valios Klubo (kas trečią penktadienį kiekvieno mėnesio).

Apie namų savininkų organizaciją dažnai tenka pastebėti spaudoje. Tačiau apie Lietuvių Geros Valios Klubą laikraščiu skaitytojai mažai nežino. Šis klubas yra nepartinis socialio pobūdžio. Vyrtausiu šio klubo tikslu yra: artčiau ir geriau pažinti vieni kitus grynai lietuviškos dvasios šviestoje; ieškoti savųjų tarpe tik gražiųjų savybių, ugdyti ir palaikyti lietuvišką nuosirdumą ir lietuvių vienybę. Kluban priklauso vyrai ir moterys. Susirinkimų programoje: lošimas, sveikatos ir kultūros pobūdžio temomis paskaitos, vaišės ir draugiški pasikalbėjimai.

Šiems metams klubo valdyba: pirm. Vincas Bukšnys, vice pirm. Marijona Klimienė, rašt. J. P. Mačiulis, išdin. Ursulė Čižauskienė. Vaisių komisija: F. Šalinskienė, D. Pelkuvienė, V. Kirvelienė ir Ona Cidabrienė. Seimininkai: Pijus Šalinskas ir Agota Bukšnienė.

Sekantis klubo susirinkimas bus penktadienį, kovo 15 dieną, 7:30 vak. J. P.

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS

65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

PLATINKITE VIENYBĖ

Prirengiami Manadžeriai, Užveizdos ir Inžinieriai
Pasiruoškite dabar užtikrinimui sau ateities. JUS GALITE TĄ PASIEKTI. Turėdami DAUGIAU MOKSLO, būsite naudingi sau ir kitiems. Būdamas išlavintu žmogumi, geriau pajėgsite susikurti sau geresnę ateitį ir turėsite progos DAUGIAU PINIGŲ UZDIRBTI — KAS YRA KIEKVIENAM SVARBAUSIA. Įstokite į vakarinius kursus Biznio Vedėjų Prirengimui (2 vakarus per savaitę), kuriuos veda laisnuotas profesionalis Inžinierius, Sėkmingai pabaigusius kursus, kurie neturės darbo, gebėsime surasti tinkamą užsimumą. Norintieji gauti nemokamai teikiamas informacijas, rašykite DABAR.
BUILDING MANAGEMENT
150 E. 50. TH STREET, NEW YORK, N. Y.

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS

NUPIGINAME KAINAS 30 NUOŠIMCIŲ

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus. Pasirinkimas didelis.

BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES — KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI

Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBEJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-8451

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKIŲS

PUSŠVEIKIS - - - Jauties nickam tikęs — bejėgis? Neturi apetito, biūris pūslės skausmai? Rūkintis viduriuos? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo — varok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tępk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE. (KAMPAJ. NORTH 429 GATVĖ) BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARSVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVBMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STag 8-5943

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 KOPLYCIA LAIDOTUVBMS

ESTATE OF **A. J. VALANTIEJUS**
Veronica R. Valantiejus, Licensed Undertaker
54-41 — 72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF **BARRY P. SHALINS**
(SALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 KOPLYCIA LAIDOTUVBMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVICIUS)
Tel. STag 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STag 2-0783 Night HAVEMEYER 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

48.—Įvairios mintys sukosi Karalienės Atheos galvoje. Ji su apgailavimu laukė šio gražaus vyro žuvimo. Dabar tas vyras ramiai kalbėjo su ja, lyg nieko nebuvo atsitikę. Jis labai lengvai nugalėjo stipriausią jos sargyboje drūtuolį. Tarzanas drąsumas ir sumanumas tikrai stebino Atheą.

Sukuopusi mintis pagaliau Athea iš lėto tarė: "Tuo tarpu jūs visi pasiliksate Toro mieste, kaip mano svečiai." Tarzanas paklausė: "Ar mes nelaikomi kaip belaisviai?" Karalienė dar mandagiau atsakė: "Aš sakiau, kaip mano svečiai. Jūs galite laisvai vaikščioti po visą Toro miestą."

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Perry pašnabzdėjo: "Man nepatinka tas jos išsitarimas 'mano svečiai.' Be to, man visiškai nepatinka ši gražioji velnienė. Man rodosi, kad ji turi ką nors sugalvojusi mūsų nemalonumui." Janetė atsiliepė: "Aš irgi manau, kad jos mandagumas mums nieko gera nelemia. Ji labai pavojinga."

Karalienė nužengė nuo sosto laiptų. "Dabar prašau eiti su manim. Aš jum parodysiu, kas atsitinka tiems, kurie man nepatinka. O jūs irgi man labai nepatiksate, jei bandysite pasprukti iš miesto... Mungo! Prirenk Liepsnojančio Pantu salę. Athea atsiveda svečių! Prašau, sveteliai, su manim!"

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje